SANSEHAVEN I MØLDRUP

2017

Møldrup Borgerforening
www.moeldrupborgerforening.dk

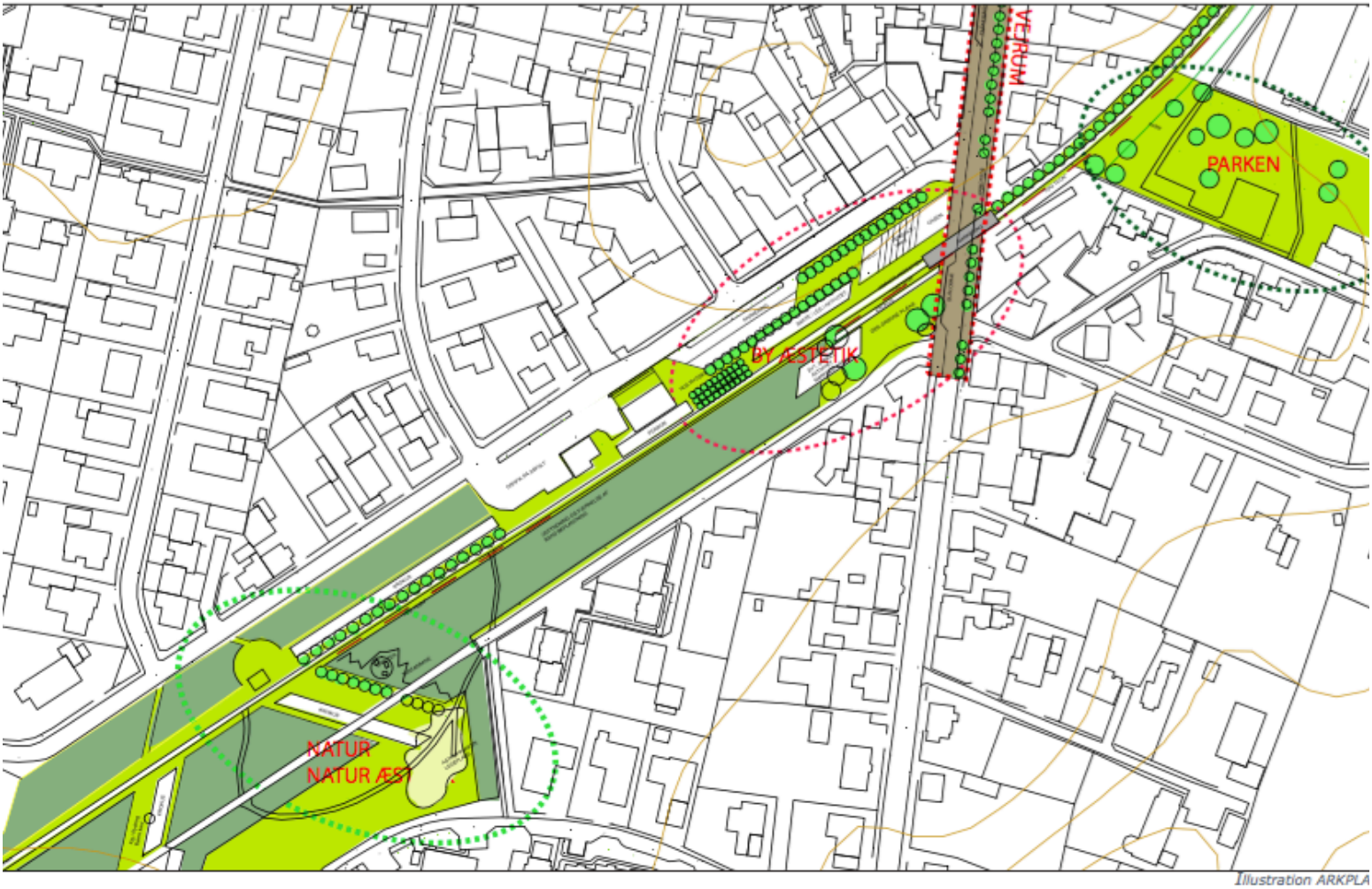

Illustration ARKPLA

OMRÅDEFORNYELSE I MØLDRUP

1

Møldrup var hovedby i den tidligere Møldrup Kommune, og byen har sidenhen arbejdet mod at finde sin nye identitet efter kommune-sammenlægningen tilbage i 2007. Med tilskud fra Viborg kommune og Ministeriet for Land og By har man derfor igangsat et omfattende områdefornyelsesprojekt, der skal skabe Møldrups nye identitet.

Målsætningen er, at man gennem fornyelsen af bymiljøet kan synliggøre, at Møldrup er en attraktiv by at bosætte sig i eller etablere sig med erhverv og dermed tiltrække mulige tilflyttere. Endvidere er ønsket, at man – med forbedringen og et fornyet fokus på de grønne områder omkring Himmerlandsstien – kan fremme Møldrup som turistattraktion og samtidig gøre byen til en integreret del af det omkringliggende naturskønne landskab.

SANSEHAVENS MÅLGRUPPER

2

Som en del af områdefornyelsen i Møldrup har man valgt at inddrage Lystanlægget bag Neurorehabilitering – og Pleje- og Omsorgscenter Toftegården og anlægge en sansehave til glæde og gavn for byens indbyggere.

Foruden at højne det æstetiske niveau i anlægget er hensigten med den nyetablerede sansehave, at den skal tilgodese flest mulige af byens indbyggere. Derfor har man fra projektets begyndelse forsøgt at indtænke og inkludere flest mulige potentielle brugergrupper i processen såvel som i selve udførelsen af haven. Samtidig har man givet plads til de nuværende brugere af arealet – krolf- og petanquespillerne samt beboerne på Toftegården – kan fortsætte deres gøremål i anlægget.

Sansehaven vil desuden blive en oplagt destination for byens institutioner, hvor alt fra dagplejebørn til skoleklasser kan gå på jagt i de skønne omgivelser og udforske sansehavens mange muligheder.

FÆLLESSKAB & BORGERINDDRAGELSE

3

I forløbet med selve områdefornyelsen har borgerne i Møldrup været med helt fra start, da det er lokale ressourcer, der har taget initiativet og iværksat projektet. Men også specifikt i forbindelse med udførelsen af sansehaven har borgerinddragelsen været stor. Den generelle holdning i Møldrup er, at man løfter i flok, og man har med sansehaven skabt et lokalforankret projekt som nyder stor opbakning, og som borgerne føler medejerskab over og værdsætter værdien af.

Alene under tilblivelsen af haven har området omkring Toftegården nydt stor opmærksomhed fra nysgerrige besøgende, der med egne øjne har ønsket at følge med i processen og se resultaterne af de lokale ildsjæles hårde slid.

Det er derfor en klar forhåbning, at sansehaven i fremtiden fortsat vil vække samme begejstring og blive et unikt samlingssted. Herunder at kunne fungere som arena for forskelligartede aktiviteter og arrangementer, der kan styrke sammenholdet i Møldrup yderligere.

ØKONOMI & VEDLIGEHOLDELSE

4

Sansehaven er delvist finansieret af Viborg kommune samt Ministeriet for Land og By, der tilsammen har støttet med 120.000 kroner til projektet. Men derudover hviler sansehavens økonomi og vedligeholdelse mestendels på aktivering af frivillige ressourcer fra lokalområdet, der har bistået med tid og arbejdskraft.

Møldrup Borgerforening – der udgøres af lokale ildsjæle – og Byens Borgerlaug bliver fremadrettet kommunens forlængede arm, da de har påtaget sig det overordnede ansvar med vedligeholdelsen af sansehaven.

Byens Borgerlaug består af 25 medlemmer. Disse medlemmer er efterlønnere og pensionister, der foruden indsatsen i sansehaven også er med til at vedligeholde arealer og områder, hvor kommunen ikke når ud. De slår blandt andet græs flere steder i byen, samler affald op langs Himmerlandsstien, planter forårsløg og maler byens bænke og holder dem pæne. Borgerlauget hjælper desuden til ved byfesten og andre arrangementer i byen og uddeler flyvesedler og andet information for byens foreninger. Borgerlauget er en vigtig brik i forhold til vedligeholdelse af sansehaven og af bybilledet generelt, og de nyder stor anerkendelse og respekt for deres arbejde for hele byen.

Derudover vil de nuværende brugere af anlægget, petanque-klubben, sørge for at holde stenmelen pæn og ren og rive den når det er påkrævet.

Også Toftegårdens beboere og personale vil være en del af den fremtidige drift, da de har påtaget sig ansvaret for vanding, beskæring og klipning af hækplanter og stauder. Et arbejde, der desuden har den positive virkning, at det tjener til at øge livskvaliteten og følelsen af at gøre en forskel hos beboerne, når de i hverdagen kan følge udviklingen af deres gøremål i sansehaven.

EN INKLUDERENDE SANSEHAVE

5

> *I sansehaven kan vi mødes på lige vilkår og få inspiration til krop og sjæl på eget niveau. Et besøg i en sansehave skal være en helstøbt æstetisk oplevelse, hvor materialer og indretning er nøje tilpasset, så der er ro og stemning til at fordybe sig i dufte, smage, overflader, temperaturer, lyde osv..* - Uddrag fra artiklen 'På sporet af en sansehave'

For Toftegården – der huser borgere med demens og senhjerneskader – vil sansehaven blive et område, hvor centrets beboerne kan få masser af gode stunder med glæde og livskvalitet. For at imødekomme denne gruppe yderligere har sansehaven et intimt præg med mindre opdelinger, da disse borgere ofte finder sig overstimulerende og har svært ved at overskue store arealer.

Toftegården rummer ligeledes tilbud til borgere fra lokalområdet, som har behov for sygepleje, trænings- og aktivitetsstimuli, og her vil sansehaven være en oplagt mulighed for at kombinere aktiviteter og fællesskaber med frisk luft og sansestimuli.

Belægningen i sansehavens opholdsrum og stier er af stenmel, da det tilgodeser dårligt gående og kørestolsbrugere. Dermed er beboerne og brugere af Toftegårdens tilbud kontinuerligt indtænkt i sansehavens funktioner, hvorfor sansehaven fremadrettet vil gavne disse og vil kunne fremme deres mulighed for alternative former for samvær med deres pårørende samt de lokale indbyggere i Møldrup.

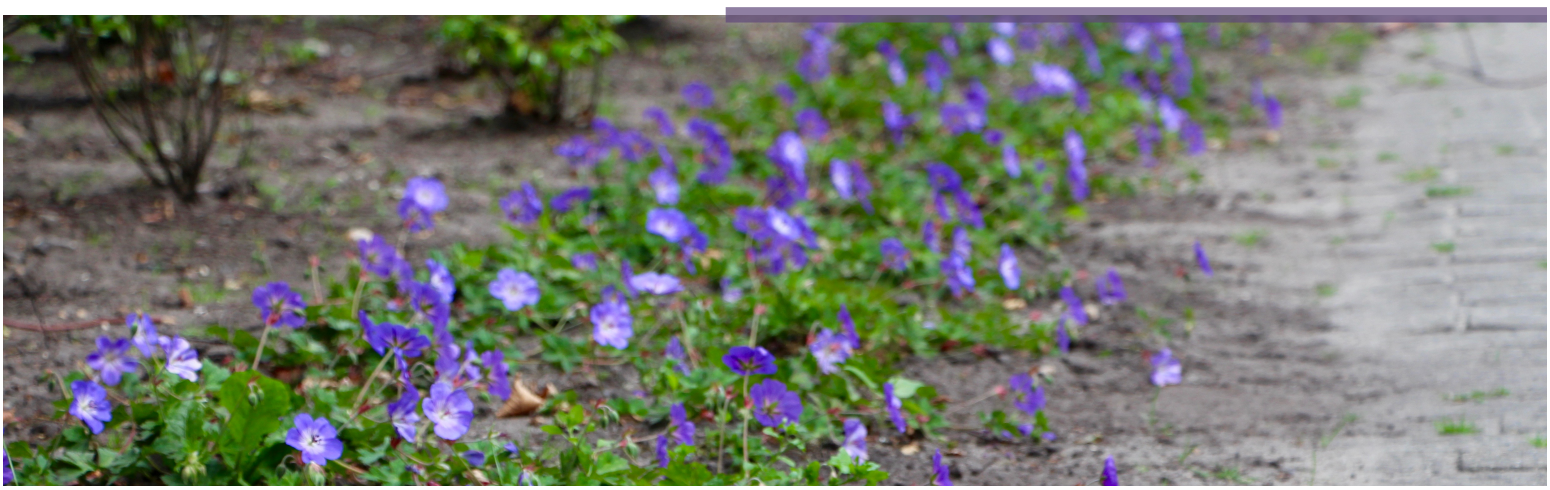

EN RAMME FOR SAMVÆR

6

Området omkring sansehaven er ikke blot tænkt som et rekreativt refugium for brugerne og beboerne fra Toftegården, men bliver en del af det fremtidige byrum i Møldrup med flere fælles områder, der bliver etableret langs Himmerlandsstien, Mølleskoven og Astrupparken.

Sansehaven skal derfor også fungere som en aktivt byrum, hvor fællesaktiviteter har gode kår. Her kan plejecentrets pårørende indgå i aktiviteter med deres kære, når de kommer på besøg, ligesom området også indbyder til, at borgerne i Møldrup kan tage sansehavens muligheder for leg og liv til sig.

Målet er at skabe en levende og stimulerende ramme for byen og synliggøre Møldrup som et sted med sammenhold og attraktive muligheder, hvor folk på tværs af generationer har noget at tilbyde hinanden og kan opleve glæden ved at gøre tingene sammen. Et sted, hvor der er plads til alle – uanset alder eller kognitive og legemlige begrænsninger.

MUSIK & LEG = LIVSGLÆDE

7

Sansehaven i Møldrup skal sprudle af liv og aktivitet. Derfor er ønsket at inkorporere elementer, der skal imødekomme et bredt spektre af brugere og som opfordrer disse til at handle på deres legesyge impulser. Bandt andet ved hjælp af spil, aktivitetsredskaber, musikinstrumenter og en kørestolsgynge. For alle skal have muligheden for at nyde det sus i maven, en tur i en gynge kan give.

Musik kan være andet end underholdning. Musik påvirker mennesket til bevægelse både på det indre og ydre plan og har en umiddelbarhed, der gør, at alle aldersgrupper kan blive inkluderet. Musikken kan derved modvirke ensomhed og inaktivitet.

De udendørs musikinstrumenter vil derfor kunne skabe trivsel, give muligheden for at opbygge sociale relationer samt give motion. Både for børn og voksne. Musikinstrumenterne kan desuden være medvirkende til at vække verbale, følelsesmæssige og fysiske reaktioner hos mennesker med generel svækkelse eller demenssygdomme, og musikkens rytmer kan få et smil frem hos personer med demens, som pludselig genkalder gamle erindringer.
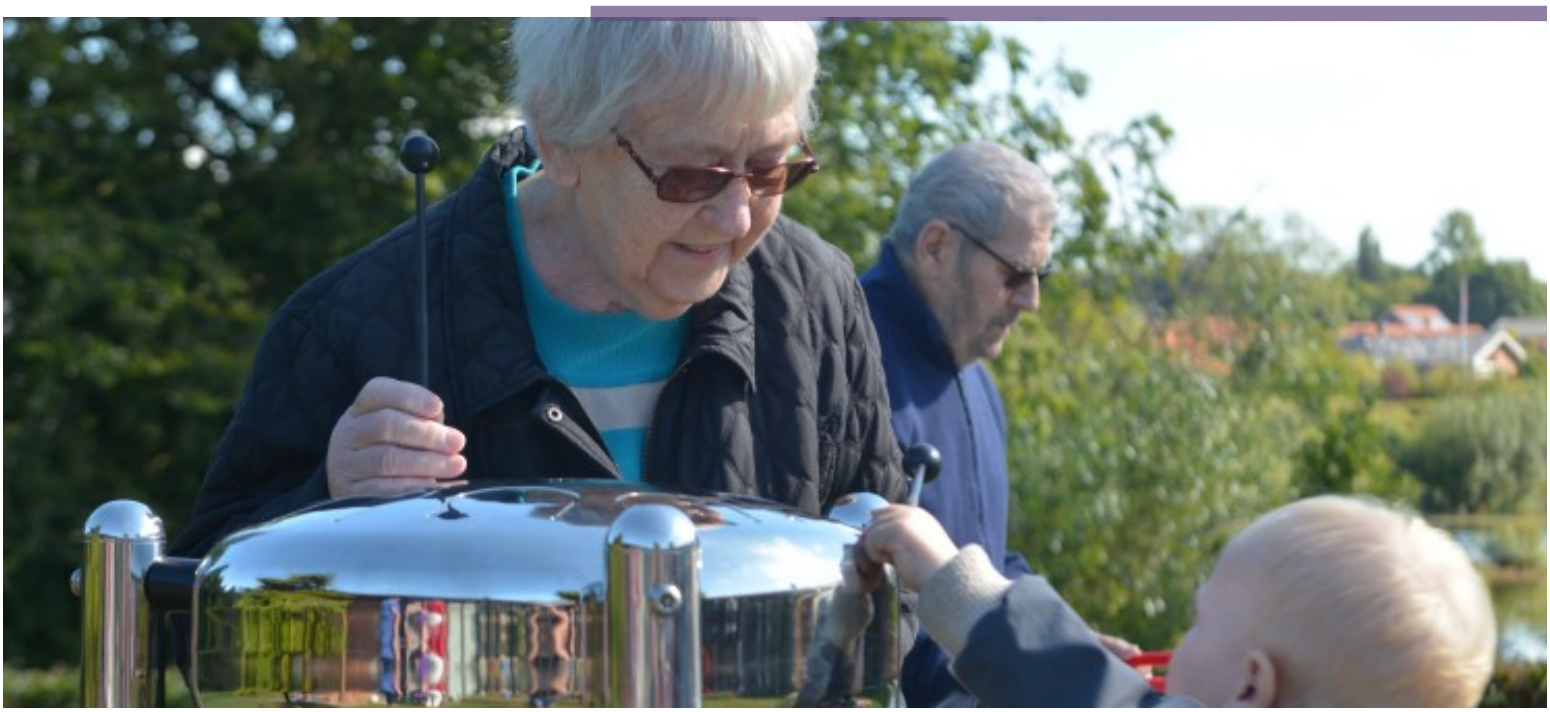
Endvidere lægger de mange musik- og aktivitetsmuligheder op til, at byens dagplejere kan besøge sansehaven, hvilket kan skabe interaktionsmuligheder på tværs af byens institutioner. På tværs af generationer. For sansehaven er for alle.